

Μιά ιστορία από τό Κονγκό (Θεοφάνια)

Στήν πρώτη συνάντηση της νέας χρονιάς θα σᾶς διηγηθῶ, παιδιά, μιά ἀληθινή ιστορία πού διάβασα μέσ στίς γιορτές καί μέ συγκίνησε πολύ (ἀπό τό περιοδικό «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», τεύχ. Νοεμβρίου 2013, σ. 294-295).

Βρισκόμαστε στό **Κονγκό**, σέ μιά χώρα της Ἀφρικῆς, ὅπου χρόνια τώρα ὀρθόδοξοι ἱεραπόστολοι μιλοῦν γιά τόν Χριστό καί κηρύττουν τό εὐαγγέλιό Του. Μετά ἀπό μιά **ὁμαδική βάπτιση**, κατά τήν ὁποία πολλοί Ἀφρικανοί βαπτίστηκαν χριστιανοί, ἓνα μικρό παιδί πλησιάζει τήν ἱεραπόστολο Ἀγγελική. Τό βλέμμα του εἶναι γεμάτο ἀγωνία.

- Ἀδελφή, ἐμένα πότε θά ἔρθει ἡ σειρά μου νά βαπτιστῶ; τή ρωτᾷ δειλά.

- Μά δέν τό ζήτησες, μικρέ μου, τοῦ ἀπαντᾷ ἐκείνη στοργικά.

- Δέν τό ἤξερα, ἀδελφή, δέν τό ἤξερα ὅτι πρέπει νά τό ζητήσω...

Μπορῶ νά βαπτιστῶ τώρα;

Ἡ ἱεραπόστολος τοῦ ἐξηγεῖ ὅτι πρέπει πρῶτα νά συμφωνήσουν οἱ γονεῖς του. Ὁ μικρός Ἀφρικανός φεύγει στεναχωρημένος. Οἱ γονεῖς του ἔχουν ἀντιρρήσεις. Θά κατορθώσει ἄραγε νά τοὺς

πείσει;

Ήταν τόσο μεγάλη ή επιθυμία του μικρού παιδιού να βαπτιστεί, πού μέσα σέ λίγες μέρες κατάφερε πραγματικά να πάρει τή συγκατάθεσή τους. Βαπτίστηκε καί πήρε τό όνομα του Μ. Βασιλείου. Ό μικρός Βασίλης, **από τήν ώρα πού βαπτίστηκε** ήταν ένα άλλο **καινούργιο παιδί**. Τό πρόσωπό του έλαμπε! Πετούσε από ευτυχία, γιατί **ένιωθε τόν ούράνιο Θεό πατέρα του!** Κι ή καρδιά του **ξεχείλιζε από αγάπη** γιά τόν Χριστό καί γιά όλους τούς ανθρώπους.

Δέν πέρασε όμως πολός καιρός καί ήρθε ανήσυχος πάλι να βρεί γεμάτος αγωνία τήν ιεραπόστολο Άγγελική. Τί είχε συμβεί;

- Άδελφή Άγγελική, ή μικρή μου αδελφούλα είναι πολύ άρρωστη, θά πεθάνει...

- Λυπάμαι πολύ, Βασίλη, του είπε εκείνη τρυφερά.

- Άδελφή, καί είναι άβάπτιστη, συνέχισε εκείνος. Πώς μπορούμε να τή βαπτίσουμε;

- Ή αδελφή σου θέλει να βαπτιστεί; τόν ρώτησε.

- Εκείνη δέν ξέρει άπ' αυτά... Δέν έρχεται στο σχολείο τής ιεραποστολής. Άλλά πώς θά πεθάνει άβάπτιστη; Δέν είναι τραγικό;

- Νά προσευχηθούμε γι' αυτήν, Βασίλη, καί ό Χριστός μπορεί να τή φωτίσει, του άπάντησε ή αδελφή Άγγελική.

Σήμερα όμως τά μάτια του Βασίλη είναι κατακόκκινα, γεμάτα δάκρυα. Μόλις αντίκρισε τήν αδελφή Άγγελική, έπese στην άγκαλιά της.

- Πέθανε ή αδελφή μου, είπε ξέψυχα τό παιδί.

Ή ιεραπόστολος του χάιδεψε τό σγουρό του μαύρο κεφαλάκι.

- Έκανα κάτι, αδελφή Άγγελική, αλλά δέν ξέρω αν ήταν σωστό... Ή μικρή μου αδελφή, δυό μέρες τώρα, ήταν τόσο αδύναμη, πού δέν άνοιγε τά μάτια της. Τήν έβλεπα να πεθαίνει καί παρακαλούσα τόν Χριστό γι' αυτήν. Σέ μία στιγμή τή χάιδεψα στο μέτωπο καί τή ρώτησα: «Θέλεις να βαπτιστείς;». Εκείνη δέν άπάντησε. Δέν ξέρω

ἂν εἶχε ἀκούσει. Ὑστερα τὴν κούνησα λίγο καὶ τὴν ξαναρώτησα: «Ὁ Χριστὸς σ' ἀγαπᾷ καὶ θέλει νά σέ σώσει, νά σ' ἔχει κοντά Του στόν οὐρανό, ὅπου κανεῖς δέν πεθαίνει. Θέλεις νά βαπτιστεῖς;». Ἄνοιξε λίγο τὰ βλέφαρα καὶ ἔκανε ἓνα νεῦμα μέ τό κεφάλι, σάν νά ἠθελε νά πεῖ «ναί». Τότε πῆρα τό ποτήρι μέ τό νερό πού ἦταν δίπλα στό κρεβάτι της, τὴν ἔβρεξα καὶ εἶπα: «Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Ὁ παππούλης εἶχε πεῖ παλιά ὅτι μπορούμε νά τό κάνουμε ἂν εἶναι ἀνάγκη, ἔτσι δέν εἶναι; Ὑστερα ἡ ἀδελφή μου πέθανε. Πεῖτε μου, ἀδελφή, ἔκανα καλά;

Τὴ ρωτοῦσε μέ δάκρυα στά μάτια, ἐνῶ τὴν ἔσφιγγε ἀπό τὰ μπράτσα. Ἀλλά ἡ ἀδελφή Ἀγγελικὴ δέν μπορούσε ν' ἀπαντήσει. Ἦταν βουρκωμένα καὶ τὰ δικά της μάτια καὶ μέσα ἀπό τὴν καρδιά της εὐχαριστοῦσε τὸν Θεό, γιατί ὁ Βασίλης κατάλαβε πολὺ καλά τὴν **ἀξία τοῦ Βαπτίσματος**. Χάρη σ' αὐτόν τώρα ἡ μικρὴ του ἀδελφή ἦταν στὴν ἀγκαλιά τοῦ Θεοῦ, συντροφιά μέ τούς ἀγίους, **πολίτης τοῦ παραδείσου!**

Τό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος

Σκεφτήκατε ποτέ, παιδιά, τί μεγάλη εὐλογία μᾶς χάρισε ὁ Θεός πού μᾶς ἀξίωσε νά βαπτιστοῦμε τότε ἀκόμη πού ἤμασταν βρέφη; **Ἀπὸ τότε εἴμαστε παιδιά τοῦ Θεοῦ.** Ἀπὸ τὴ μέρα τῆς βάπτισής μας μπορούμε νά **κοινωνοῦμε** τό Σῶμα καὶ τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἐνῶ ἄλλα παιδιά -ἀκόμη καὶ στὴν πατρίδα μας- δέν μποροῦν οὔτε νά μένουν στόν ναό ὥς τό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας οὔτε νά κοινωνοῦν, γιατί εἶναι ἀκόμη ἀβάπτιστα.

Ἡ βάπτισή μας εἶναι **ἓνα ἀπὸ τὰ σημαντικότερα γεγονότα τῆς ζωῆς μας.** Γι' αὐτό σκέφτηκα σήμερα, μετὰ ἀπὸ τό ἅγιο Δωδεκαή-

μερο, πού ἔκλεισε μέ τή Βάπτιση τοῦ Χριστοῦ μας, νά δοῦμε τό μεγάλο αὐτό Μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἔτσι, κάθε φορά πού θά παρακολουθεῖτε μία βάπτιση, θά καταλαβαίνετε πόσα θαυμαστά γίνονται καί θά εἶναι ἀκόμη μεγαλύτερη ἡ χαρά σας.

Πρὶν ἀρχίσει τό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος, στὸν νάρθηκα (θὰ μπορούσαμε νά ὑπενθυμίσουμε στὰ παιδιά τί εἶναι ὁ νάρθηκας, βλ. *Μάθημα 8ο*) γίνεται ἡ **Κατήχηση** (Ἀπὸ τό σημεῖο αὐτό ἀρχίζει ἡ προβολή, βλ. ἐποπτικό ὑλικό, ἢ δείχνουμε στὰ παιδιά ἀντίστοιχες φωτογραφίες).

Ὁ ἱερέας ρωτᾷ: «Ἀποτάσση τῷ σατανᾷ;» Δηλαδή: «Ἀρνεῖσαι τὸν σατανᾶ;». «Συντάσση τῷ Χριστῷ;» Δηλαδή: «Θέλεις νά εἶσαι μαζί μέ τὸν Χριστό;».

Πῶς νά ἀπαντήσῃ ὅμως τό παιδί πού ἐτοιμάζεται νά βαπτισεῖ; Εἶναι συνήθως βρέφος. Τίς ἀπαντήσεις τίς δίνει ὁ νονός ἢ ἡ νονά, πού ὀνομάζονται **ἀνάδοχοι**. Αὐτοί ὁμολογοῦν τὴν πίστη ἀπαγγέλλοντας τό **«Πιστεύω»**. Ἀπ' αὐτὴ τὴν ὥρα ὅμως ἔχουν μιὰ ἱερὴ εὐθύνη: νά ὀδηγήσουν τό παιδί πού βάπτισαν στοῦ Κατηχητικό, ὥστε μεγαλώνοντας νά ξέρεῖ τί πιστεύει.

Μετὰ τὴν Κατήχηση ὁ ἱερέας μπροστὰ στὴν κολυμβήθρα προσεύχεται γιὰ ὅλους τοὺς πιστοὺς καί διαβάζει τίς εὐχές γιὰ νά ἀγιάσει τό **νερό** καί τό **λάδι**. Εἶναι καί τὰ δύο συμβολικά. Ὅπως ἀλείφονταν μέ λάδι οἱ παλαιστοί πρὶν μποῦν στὸν ἀγῶνα, ἔτσι καί τό παιδί ἀλείφεται μέ λάδι σέ ὅλο του τό σῶμα γιὰ νά ᾖ ἐτοιμο γιὰ ἀγῶνες, γιὰ τὴν πάλη κατὰ τῆς ἁμαρτίας. Κι ὅπως μέ τό νερό πλενόμαστε, ἔτσι μέ τό νερό τοῦ Βαπτίσματος καθαριζόμαστε ἀπὸ τὴν ἁμαρτία μέ τὴ δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἐπεὶ τελεῖται τό **Βάπτισμα**: Τρεῖς φορές ὁ ἱερέας βυθίζει τό παιδί μέσ στοῦ νερό τῆς κολυμβήθρας καί τρεῖς φορές τό ὑψώνει λέγοντας: «Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Γιατί τρεῖς φορές; Γιατί ὁ Θεός μας εἶναι τριαδικός, ἓνας Θεός ἀλλὰ τρία πρόσωπα: Πατὴρ, Υἱός καὶ Ἅγιο Πνεῦμα. Κι ἀκόμη,

οἱ τρεῖς αὐτές καταδύσεις συμβολίζουν τήν τριήμερη ταφή καί τήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Σ' αὐτήν συμμετέχει καί τό παιδί πού βαπτίζεται. Καθώς βυθίζεται καί ὑψώνεται, εἶναι σάν νά πεθαίνει καί νά ἀνασταίνεται μαζί μέ τόν Χριστό. Γίνεται ἔτσι ἕνας καινούργιος ἄνθρωπος ὁ νεοφώτιστος χριστιανός.

Ἀκολουθεῖ τό **Μυστήριον τοῦ Χρίσματος**. Ὁ ἱερέας χρίει, ἀλείφει τά κύρια μέλη τοῦ σώματος μέ τό **Ἅγιο Μύρο**, πού εἶναι ἁγιασμένο ἀρωματικό λάδι. Βάζει ἔτσι πάνω στόν νέο χριστιανό τή σφραγίδα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Σφραγίζει τό μέτωπο γιά νά σκέφτεται πάντα τό ἀγαθό, σφραγίζει τά χέρια γιά νά πράττουν τό καλό, σφραγίζει τά πόδια γιά νά βαδίζουν στόν δρόμο τοῦ Χριστοῦ, τό στήθος γιά ν' ἀγαπᾷ ἡ καρδιά τόν Θεό.

Μετά τό Χρίσμα ὁ ἱερέας κόβει λίγες τρίχες ἀπό τό κεφάλι τοῦ βρέφους, σχηματίζοντας μέ τίς κινήσεις του τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ, καί τίς ρίχνει στό νερό τῆς κολυμβήθρας. Αὕτη ἡ **τριχοκουρία**, ὅπως ὀνομάζεται, δηλώνει ὅτι ὁ νέος χριστιανός εἶναι ἀποφασισμένος νά κόβει τά πάθη του καί νά ναι ἡ ζωή του ὅλη δοσμένη στόν Θεό.

Στή συνέχεια ὁ ἱερέας μαζί μέ τόν ἀνάδοχο, πού κρατᾷ στήν ἀγκαλιά του τό μικρό παιδί, γυρίζουν γύρω γύρω ἀπό τήν κολυμβήθρα τρεῖς φορές, ἐνῶ ψάλλεται: «Ὅσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε, ἀλληλουΐα» (ἂν μπορεῖ ὁ κατηχητής, τό ψάλλει). Αὐτό τό ἀκοῦμε νά ψάλλεται καί σέ μεγάλες γιορτές -τά Χριστουγέννα, τά Θεοφάνια, τό Πάσχα-, γιατί στά πρῶτα χρόνια τέτοιες μέρες γίνονταν ὁμαδικές βαπτίσεις. Σημαίνει: «Ὅσοι βαπτιστήκατε στό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ντυθήκατε τόν Χριστό, δόξα σέ Σένα, Κύριε!». Καί τί θά πεῖ «ντυθήκαμε τόν Χριστό»; Σκεφτόμαστε, ἐπιθυμοῦμε, ἀποφασίζουμε, κάνουμε στή ζωή μας ὅ,τι θά ἔκανε ὁ Χριστός! Τότε εἴμαστε, παιδιά, ἀληθινοί χριστιανοί καί τιμοῦμε τό ἅγιο Βάπτισμα πού πήραμε.

Κατά τή διάρκεια τοῦ Βαπτίσματος θά ἔχετε δεῖ νά κρατοῦν **ἀναμμένες λαμπάδες**. Δείχνουν τήν ἀποστολή τοῦ νέου χριστιαν-

νοῦ: νά γίνει φῶς Χριστοῦ μέσα στόν κόσμο. Θά ἔχετε ἐπίσης προσέξει ὅτι τό παιδί μετά τό Βάπτισμα ντύνεται μέ καινούργια **καθαρά λευκά ροῦχα**. Αὐτά συμβολίζουν τήν καθαρότητα καί ἀγιότητα τῆς ψυχῆς του. Φορᾷ ἐπίσης ἀπό κείνη τήν ὥρα τόν βαπτιστικό του **σταυρό**, πού εἶναι τό ἱερότερο σύμβολο τῆς πίστες μας καί τό πολυτιμότερο φυλακτό.

Ἀλήθεια, δέν εἶναι συγκλονιστικό; Μετά τή βάπτισή μας δέν εἴμαστε ἀπλοί ἄνθρωποι, μά **παιδιά τοῦ Βασιλιᾶ Χριστοῦ** ὁλόλευκα καί φωτισμένα στήν ψυχή καί στό σῶμα! Ἔχουμε πάλι τή δυνατότητα νά κερδίσουμε τόν παράδεισο, τόν ὁποῖο ἔχασαν οἱ πρωτόπλαστοι, ὁ Ἀδάμ καί ἡ Εὕα, μέ τήν ἀνυπακοή τους στόν Θεό. Τό Μυστήριό τοῦ Βαπτίσματος μᾶς καθαρίζει, κατά πρῶτο λόγο, ἀπ' αὐτό τό πρῶτο ἁμάρτημα πού μᾶς κληροδότησαν οἱ πρωτόπλαστοι, τό **προπατορικό**. Ἀπαλλαγμένοι ἀπ' αὐτό, γινόμαστε καί πάλι **παιδιά τοῦ Θεοῦ, μέλη στήν οἰκογένειά Του, τήν Ἐκκλησία**.

Μακάρι σέ ὅλη τή ζωή μας νά κρατοῦμε, παιδιά, τήν καθαρότητα τῆς ψυχῆς μας καί τό φῶς τοῦ Χριστοῦ πού πήραμε μέ τή βάπτισή μας!

**Στῆς Ἐκκλησίας τήν κολυμβήθρα
δικό Σου γίνομαι παιδί.**

**Βόηθα, Χριστέ μου, νά κρατήσω
καί τήν ψυχή μου ὅσο ζήσω
ὁλόφωτη καί καθαρή.**

ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Φωτογραφίες από βαπτίσεις.
2. Προβολή.
3. «Όσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε...»
σέ ἀρχεῖο κειμένου-ἤχου.
4. Κρυπτόλεξο.
5. Πρόσκληση γιά κοπή βασιλόπιτας.
6. Τό σύνθημα τοῦ μαθήματος.

Ὑποσημείωση: Κατά τούς πρώτους χριστιανικούς αἰῶνες οἱ περισσότεροι ἀπό τούς χριστιανούς βαπτίζονταν σέ μεγάλη ἡλικία, ἀφοῦ πρῶτα κατηχοῦνταν. Στήν Καινή Διαθήκη, ὡστόσο, ὑπάρχουν ἀναφορές γιά τή βάπτισήν ὁλόκληρης τῆς οἰκογένειας (βλ. Πρξ 16, 15. 33· Α΄ Κο 1,16). Καί ἀπό τούς πρώτους αἰῶνες μαρτυρεῖται στήν Ἐκκλησία ὁ νηπιοβαπτισμός, ὁ ὁποῖος ἐπικράτησε γενικότερα καί μέ νόμο τῆς Πολιτείας (βλ. 116η Νεαράν τοῦ Ἰουστινιανοῦ) κατά τόν 5ο αἰῶνα.